

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	21904 - Teoria i Història del Treball Social / 20
Titulació	Grau de Treball Social - Primer curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Castellà

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Fernanda Caro Blanco (Responsable) nanda.caro@uib.es	19:00	20:00	Dijous	10/09/2018	31/01/2019	BC02 Edifici Ramon LLull
	12:00	14:00	Dijous	10/09/2018	28/06/2019	BC02 Edifici Ramon LLull

Contextualització

L'Assignatura "Teoria i Història del Treball Social" s'enquadra dins de la matèria "Fonaments del Treball Social", la qual s'integra al mòdul "Treball Social: conceptes, mètodes teoria i aplicacions", un mòdul central dels estudis que dona identitat a L'especialitat del Grau en Treball Social

Te un caràcter introductor i teòric relacionat amb el conjunt de la disciplina i la professió: Què és el Treball Social, com neix, que pretén, quin lloc ocupa a la divisió social del treball i les professions, amb qui treballa, quines teories assumeix, quins procediments utilitza, quins criteris ètics i deontològics regulen la pràctica. Es tracta, doncs, d'una assignatura panoràmica que pretén centrar, al començament de la carrera, què entenem per Treball Social.

Pretén oferir als estudiants les bases conceptuals per entendre els fonaments teòrics, històrics, deontològics i procedimentals de la disciplina, identificant els subjectes implicats en les relacions entre els professionals, les persones, les famílies, els grups i les comunitats, els rols desenvolupats pels/la Treballador/ra Social i els contextos d'intervenció possible en el marc de les organitzacions prestadores de serveis, amb la intenció de clarificar l'objecte i el sentit de les intervencions orientades al canvi. Aquests elements són eixos transversals al llarg de les assignatures específiques de la titulació.

Requisits

La formació està orientada a preparar professionals per a la intervenció social, des de la disciplina del treball social, amb una comprensió dels processos socials, el canvi social, en definitiva el comportament humà en la seva interrelació amb el context social, institucional i polític.

Guia docent

Interessa que l'alumnat s'introdueixi a la disciplina i la professió del treball social, el seu paper en el conjunt de les disciplines de les ciències socials i dins de les institucions, entitats i serveis als quals es desenvolupa la intervenció professional dels i les treballadores socials

Recomanables

Perfil d'ingrés recomanat: capacitat e interès per entendre el món en el qual vivim i es desenvolupa el treball social. Capacitat per a la interrelació personal i la comunicació. Capacitat d'anàlisi i observació. Capacitat de prendre posició davant les desigualtats i els problemes socials.

Competències

Específiques

- * C7. Capacitat d'establir relacions professionals, identificant necessitats, problemes, dificultats i conflictes, amb l'objecte d'identificar la forma més adequada d'intervenció. C22. Capacitat de gestionar conflictes, dilemes i problemes ètics complexos identificant-los i dissenyant estratègies de superació i reflexionant sobre els seus resultats. .

Genèriques

- * 1.- Comprendre críticament la natura del Treball Social com a professió i com a disciplina i, les relacions amb les diverses ciències socials. 2.- Conèixer els principals elements de la història del Treball Social i les tendències actuals. 3.- Conèixer les principals corrents teòriques constitutives del Treball Social com a disciplina. 4.- Identificar els principals grups de persones ateses, els nivells d'intervenció, els contextos d'intervenció i la relació entre ells. 5.- Comprendre i iniciar l'aplicació de l'enfocament metodològic fonamental. 6.- Conèixer i comprendre els diversos perfils professionals, així com els rols i les funcions assumides en el desenvolupament de la pràctica professional. 7.- Aplicar la base de valors, les normes ètiques i el codi deontològic de la pràctica del Treball Social i de seguir-los i analitzar críticament els casos en els que sorgeixen dilemes ètics. .

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Els alumnes adquiriran uns coneixements sobre els orígens del Treball social, entendre les diferents teories que la conformen com a disciplina, així com els diferents mètodes i models d'intervenció. Entendre el procés metodològic que es desenvolupa en la pràctica professional així com els diferents perfils professionals.

Interessa també aprofundir sobre el sentit de l'ètica en el treball social

Continguts temàtics

Tema 1. Conceptes fonamentals en treball social

Naturalesa, objecte, objectius, funcions i àmbits d'intervenció professional del Treball Social. El treball social com a disciplina i com a professió. La relació amb altres disciplines

Guia docent

Tema 2. Treball Social i Benestar Social

Els conceptes d'Acció Social, Treball Social, Serveis Socials i Benestar Social. la relació del Treball Social amb les Polítiques Socials.

Tema 3. Història del Treball Social

Antecedents i precursors. Des de les primeres formes d'assistència i beneficència a la professionalització. Història del Treball Social a Espanya.

Tema 4. Els mètodes d'intervenció en Treball Social

El Treball Social de Casos, el Treball Social amb Grups, el Treball Social Comunitari. Altres mètodes: supervisió, investigació, administració i gestió.

Tema 5. L'enfocament metodològic

Fases, estratègies i instruments

Tema 6. Models d'intervenció en Treball Social

Els diferents models des de la dimensió psicologicista, sociològica o ecosistèmica.

Tema 7. Ètica i principis en Treball Social

La importància de la ètica en Treball Social. Dimensions professionals de la ètica: teleològica, deontològica i pragmàtica. Els dilemes ètics a la pràctica del treball social

Metodologia docent

L'assignatura s'organitza en crèdits teòrics i crèdits pràctics

Crèdits teòrics:

- **Classes presencials.** del 13 de setembre al 20 de desembre de 2018

- **6 activitats realitzades a classe**, de caràcter *no recuperable i no obligatòries*. Aquestes activitats inclouen la lectura de dos articles de caràcter científica. 25 %. Dates:

11 d'octubre, Activitat 1 referida al tema 1 (5%)

25 d'octubre, Entrega Esquema Lectura 1 (2,5%)

22 de novembre, Activitat 2 referida al tema 4 (5%)

29 de novembre, Entrega Esquema Lectura 2 (2,5 %)

13 de desembre. Activitat 3. Referida al tema 6. (5%)

20 de desembre. Activitat 4. Referida al tema 7. (5%)

- **Examen de resposta breu i/o desenvolupament**. Obligatori. Recuperable 35 % (25% temari, 10% aspectes referits als articles científics). Data predefinida per avaluació complementària i extraordinària.

Crèdits pràctics:

- **Treball Grupal**: elaboració d'un pòster i presentació grupal sobre un aspecte específic de la història del Treball Social. *No recuperable* (15 %).

Dates: GM1 dies 22 de novembre i 20 de desembre; GM2 29 de novembre i 13 de desembre

- **Treball individual**: informe sobre el procés de les pràctiques. *Recuperable*. Representa el 15% de la nota. Relat de totes les sessions pràctiques: objectius, temes tractats, acords i tasques, valoració. L'informe

Guia docent

ha d'incloure una introducció i una conclusió final. Extensió aproximada 5000 paraules (10 pàgines). Data d'entrega, 7 de gener de 2019

- *Avaluació continuada de les sessions grupals* . No recuperable. 10%

Activitats de treball presencial (1,8 crèdits, 45 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Explicació Teòrica	Grup gran (G)	Presentació y exposició dels continguts de l'assignatura per part de la professora amb la finalitat de plantejar els nuclis principals objecte d'estudi, els quals seran complementats per els estudiants a través de consultes de fonts bibliogràfiques i documentals.	20
Classes teòriques	Activitats a classe	Grup gran (G)	Es realitzaran 4 activitats referides al temari i dos relacionades amb dos articles científics	8
Classes pràctiques	Avaluació continuada	Grup mitjà (M)	avaluació continuada de la participació, implicació i realització de les tasques assignades als grups de pràctiques.	7
Classes pràctiques	Treball Grupal	Grup mitjà (M)	En grups petits (4) membres, elaboraran un pòster sobre un aspecte específic de la història del Treball Social El grup farà una presentació del seu pòster al grup mitjà	7
Classes pràctiques	Treball Individual	Grup mitjà (M)	Treball individual sobre el procés de desenvolupament de les pràctiques	3

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula Digital.

Activitats de treball no presencial (4,2 crèdits, 105 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Lectura de dos articles científics	aprofundir en l'aprenentatge teòric, la capacitat de retenció i anàlisi	30
Estudi i treball autònom individual	Recerca documental	L'alumne/a haurà de complementar la informació facilitada en les classes teòriques amb les fonts documentals suggerides per aprofundir en els continguts de l'assignatura.	35
Estudi i treball autònom en grup	Recerca d'informació i documentació.	L'estudiant haurà de fer recerca de fonts documentals, informació... per a la realització de determinades activitats presencials i no presencials de grup i individual	40

Guia docent

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Explicació Teòrica

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Proves de resposta breu (recuperable)
Descripció	Presentació y exposició dels continguts de l'assignatura per part de la professora amb la finalitat de plantejar els nuclis principals objecte d'estudi, els quals seran complementats per els estudiants a través de consultes de fonts bibliogràfiques i documentals.
Criteris d'avaluació	capacitat de comprensió, assimilació de continguts i anàlisi

Percentatge de la qualificació final: 35% amb qualificació mínima 5

Activitats a classe

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Proves d'execució de tasques reals o simulades (no recuperable)
Descripció	Es realitzaran 4 activitats referides al temari i dos relacionades amb dos articles científica
Criteris d'avaluació	Capacitat de comprensió, anàlisi i síntesi dels temes tractats.

Percentatge de la qualificació final: 20%

Guia docent

Avaluació continuada

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	avaluació continuada de la participació, implicació i realització de les tasques assignades als grups de pràctiques.
Criteris d'avaluació	participació, implicació a les dinàmiques grupals i compliment de les tasques assignades

Percentatge de la qualificació final: 10%

Treball Grupal

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Treballs i projectes (no recuperable)
Descripció	En grups petits (4) membres, elaboraran un pòster sobre un aspecte específic de la història del Treball Social El grup farà una presentació del seu pòster al grup mitjà
Criteris d'avaluació	Assistència obligatòria a un mínim del 80% de les sessions. Capacitat expositiva, identificació d'aspectes claus per al treball social, cohesió grupal (treball col·laboratiu), capacitat analítica, claretat i originalitat de la presentació (fins a dos punts cada un dels aspectes)

Percentatge de la qualificació final: 15% amb qualificació mínima 5

Treball Individual

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (recuperable)
Descripció	Treball individual sobre el procés de desenvolupament de les pràctiques
Criteris d'avaluació	Treball individual. Informe sobre el procés de pràctiques realitzat. Recerca bibliogràfica, descripció del procés realitzat. Valoració crítica del procés. identificació d'aprenentatges útils per l'assignatura capacitat de recensió, capacitat d'identificació dels elements claus

Percentatge de la qualificació final: 15% amb qualificació mínima 5

Lectura de dos articles científics

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Proves de resposta breu (recuperable)
Descripció	aprofundir en l'aprenentatge teòric, la capacitat de retenció i anàlisi
Criteris d'avaluació	Capacitat de comprensió, anàlisi i síntesi dels continguts

Percentatge de la qualificació final: 5%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

l'alumnat disposarà, a l'inici del curs, del temari de l'assignatura elaborat per la professora, així com dels articles científics de lectura obligatòria

Bibliografia bàsica

Guia docent

AGUILAR IDÁÑEZ, MARÍA JOSÉ (2013). Trabajo social. Concepto y Metodología. Madrid: Paraninfo y Consejo General del trabajo social. Editor: Universidad de Murcia.

BARBERO, J.MANUEL (2002). El Trabajo Social en España. Zaragoza. Mira Editores.

FERNÁNDEZ GARCÍA, TOMÁS; ALEMÁN BRACHO, CARMEN (2009). Introducción al Trabajo Social. Madrid. Alianza Editorial

FERNÁNDEZ GARCIA, TOMÁS; DE LA FUENTE ROBLES, YOLANDA MARÍA. (2009) (Coords). Política social y trabajo social. Alianza Editorial

FERNÁNDEZ GARCÍA, TOMÁS (2009). Fundamentos del Trabajo Social. Madrid. Alianza Editorial

Bibliografía complementària

BARBERO, J.M. (2008). El Treball Social en acció. Barcelona. Llibres A Punt.

BANKS, SARA. (1997). Etica y Valores en Trabajo Social. Paidós Ibérica.

COLOM MAGRET, Dolors (2005). Libro verde del Trabajo Social. Instrumentos de documentación técnica. Consejo General de Diplomados en Trabajo Social y Asistentes Sociales. Madrid.

CORDERO MARTÍN, MARIA GUADALUPE; CORDERO RAMOS, NURIA; FERNÁNDEZ MARTÍN, MARIA ISABLE. (Coords) (2011) El mosaico de la intervención social: métodos y conceptos en trabajo social. S.L. ACONCAGUA LIBROS.

DE LA RED, Natividad (1993). Aproximaciones al Trabajo Social. S. XXI. Madrid.

DE ROBERTIS, CRISTINA. (1992). Metodología de la Intervención en Trabajo Social. El Ateneo. Barcelona

DU RANQUET, M. (1996). Los modelos en Trabajo Social: Intervención con personas y familias. Siglo XXI. Madrid.

ESCARTIN, M. J.y SUAREZ, E. (1995). Introducción al Trabajo Social. Historia y fundamentos teórico - prácticos. Aguaclara. Alicante.

ESCARTIN, M. J. (1998). Manual de Trabajo Social. Modelos de práctica profesional. Aguaclara. Alicante.

FERNÁNDEZ GARCÍA, T.; PONCE DE LEON ROMERO, LAURA (2014). Nociones básicas de Trabajo Social. Madrid. Ediciones Académicas UNED.

NATIONAL INSTITUTE FOR SOCIAL WORK. (1992). Trabajadores sociales. Su papel y cometidos. Madrid. Narcea. S.A. Ediciones.

PASTOR SELLER, ENRIQUE; MARTÍNEZ ROMÁN, Mª ASUNCIÓN. (2014) (Coords) Trabajo social en el siglo XXI: una perspectiva internacional comparada. Madrid: Universitas, 2014.

PAYNE, M. (1995). Teorías contemporáneas en Trabajo Social. Una introducción crítica. Barcelona. Paidós.

SOBREMONT DE MENDICUTI, EMMA. (EDITORA) (2012). Epistemología, teoría y modelos de intervención en trabajo social: reflexión sobre la construcción disciplinar en España. Universidad de Deusto.ÚRIZ M.J. (2007). Dilemas éticos en la intervención social: una perspectiva profesional desde el Trabajo Social. Mira. Zaragoza.

VISCARRET GARRO, J. J. (2007). Modelos y métodos de intervención en trabajo social. Alianza Editorial. Madrid 2007

VV.AA. (1985). De la beneficencia al bienestar social. Cuatro siglos de acción social. Madrid. Siglo XXI de España Editores

ZAMANILLO, TERESA . (2011). Ética, Teoría y Técnica. La responsabilidad política del trabajo social. Talasa. Madrid.